

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Медичний інститут

Кафедра психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Іщенко Н.М.

“ ” 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОЗНАЙОМЧА ПРАКТИКА

Спеціальність 053 – Психологія

Розробник програми

Гарант освітньої програми

Завідувач кафедри психології

Директор медичного інституту

Директор ННІ ППО

Начальник НМВ

Г.В.Васильєва

В.І.Каневський

І.П. Лисенкова

Г.В. Грищенко

Г.Л. Норд

С.І. Шкірчак

1. Опис навчальної (дисципліни) практики

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Ознайомча практика	
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки	
Спеціальність	053 Психологія	
Спеціалізація (якщо є)	–	
Освітня програма	Психологія	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	I	
Навчальний рік	2020-2021	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	2	3 трим.
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	3 кредитів / 90 годин	
Структура курсу: практична підготовка самостійна робота студентів	Денна форма	Заочна форма
	90	90
Відсоток аудиторного навантаження	–	
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	–	
Форма підсумкового контролю	залік (диференційований)	

Програму виробничої практики для студентів I курсу спеціальності 053 Психологія було розроблено відповідно до навчального плану підготовки бакалаврів психології. Проходження навчальної практики заплановано на 2 семестр; тривалість – 2 тижні.

Програма вищезазначеної практики розробляється відповідно до вимог «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» (затвердж. наказом МОН України за №93 від 08.04.93 р.).

Час практики: 10 робочих днів по 4 годин щоденно.

Педагогічне забезпечення:

- проведення настановчої та підсумкової конференції в ЧНУ імені П.Могили;
- методичний супровід психолога та соціального педагога на місці проходження практики;
- контроль та допомога з боку методистів кафедри психології Чорноморського національного університету імені П.Могили.

2. Мета та завдання вивчення дисципліни

Метою практичної підготовки студентів є первинне самовизначення студентів у професії, ознайомлення студентів із сучасними методами, формами організації та знаряддям праці в галузі психології; на основі набутих у ВНЗ знань, формувати у студентів чітке уявлення про професію психолога у різних сферах суспільного життя; стимулювати у студентів потребу у систематичному набутті теоретичних знань та практичних навичок у галузі психології.

Мета виробничої практики реалізується у таких **завданнях**:

- 1) Знайомство з роботою (формою, методами) практичного психолога відповідно до бази практики;
- 2) Безпосередня участь у вирішенні основних психологічних проблем у конкретній сфері практичної психології;
- 3) Набуття практичного досвіду з використання різних форм, методів роботи практичного психолога, відповідно до бази практики;
- 4) Реалізація етичних принципів діяльності практичного психолога у процесі проходження практики;
- 5) Формування у студентів професійних якостей майбутнього психолога, у т.ч. здатності до аналізу ситуації, виділення актуальної проблеми, яка потребує першочергового вирішення, здатності до установаження комунікативного контакту та ведення нормативної документації;
- 6) Формування умінь співвідносити наукові знання з практичною діяльністю психолога, відповідно до бази практики;
- 7) Формування уміння застосовувати набуті знання для здійснення науково-дослідної роботи, розвиток дослідницьких вмінь та навичок, сприяння розвитку наукового потенціалу студента.

Очікувані результати навчання:

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

Знати: структуру психологічної служби установи, організації, основні види задач, що розв'язує психологічна служба бази практики; етичні принципи роботи психолога.

Вміти: аналізувати проблемні психологічні ситуації; узагальнювати досвід роботи психолога бази практики; сформулювати задачу дослідження; вести самостійний журнал спостереження та планування тем та видів робіт;

Програмні компетентності

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР20. Обґрунтовувати і продуктивно забезпечувати розвиток і корекцію діяльності індивіда, соціальної групи.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Зміст ознайомчої практики

№ з/п	Назви розділів та тем	практична підготовка	самостійна робота студентів	Всього годин	Форми контролю
1	Спостереження та аналіз роботи практичного психолога відповідно до бази практики. Допомога практичному психологу у проведенні заходу	20	25	45 год.	звіт
2	Ознайомлення студентів зі специфікою роботи практичних психологів різних баз практики, освітнього та медичного спрямування	20	25	45 год.	звіт
	РАЗОМ:	40	50	90	підсумкова конференція

МОДУЛЬ 1. «Спостереження та аналіз роботи практичного психолога відповідно до бази практики».

Студент-практикант у перший день проходження практики повинен ознайомитись з адміністрацією (ДНЗ, професійно-технічного училища, вищого навчального закладу), психологом (та соціальним працівником) та нормативною документацією у кабінеті психолога запропонованих керівником практики від ЧНУ ім. П. Могили, баз практики.

Протягом першого тижня студент-практикант повинен щодня ознайомлюватись з індивідуальним планом роботи психолога кожної бази практики. Спостерігаючи за роботою психолога-наставника студент веде щоденник, у якому зазначає структуру робочого дня, основні завдання, що виконує психолог протягом дня, види робіт, специфіку роботи з різними категоріями клієнтів психологічної служби, та нормативно-правову документацію, на яку спирається спеціаліст. Крім того, увагу слід приділяти організації роботи психолога, правилам заповнення журналів, нормативної

документації. Результати спостереження подаються у звіті, де студент-практикант має зазначити: організацію психологічного супроводу навчально-виховного процесу освітнього закладу, надати перелік нормативної документації у кабінеті психолога (соціального педагога) та описати основні напрями роботи психолога відповідно до бази практики.

МОДУЛЬ 2. Спостереження та аналіз роботи практичного психолога відповідно до бази практики. Допомога практичному психологу у проведенні заходу.

Студент-практикант у перший день другого тижня проходження практики повинен ознайомитись з адміністрацією (ДНЗ, професійно-технічного училища, вищого навчального закладу), психологом (та соціальним працівником) та нормативною документацією у кабінеті психолога бази практики.

Протягом другого тижня студент-практикант повинен щодня ознайомлюватись з індивідуальним планом роботи психолога і відповідно до нього окреслювати напрями проходження практики. Спостерігаючи за роботою психолога-наставника студент продовжує вести щоденник, у якому зазначає структуру робочого дня, основні завдання, отримані від психолога та проміжні результати. Крім того, увагу слід приділяти організації роботи психолога, правилам заповнення нормативної документації. Результати спостереження подаються у звіті, де студент-практикант має зазначити: організацію психологічного супроводу навчально-виховного процесу освітнього закладу, надати перелік нормативної документації у кабінеті психолога (соціального педагога) та описати основні напрями роботи психолога відповідно до бази практики.

Важливою складовою проходження навчальної практики є допомога у проведенні психодіагностики, корекційно-розвивальної та відновлювальної роботи, психологічної просвіти психологу-наставнику (один вид роботи). Студент долучається до процесу підготовки стимульного тестового матеріалу, допомагає у процесі проведення психодіагностики. Після проведення дослідження студент-практикант бере активну участь у процесі обробки

первинних даних та допомагає психологу у процесі створення емпіричного банку даних.

На основі проведеної психодіагностики, корекційно-розвивальної та відновлювальної роботи, психологічної просвіти за допомогою психолога-наставника, студент вчиться формулювати психологічні рекомендації, писати аналітичні звіти, готувати та проводити корекційно-розвивальні заняття то описувати їх, виступати перед батьками та педагогами (один вид роботи під супроводом психолога установи).

Результати проведення психодіагностичного обстеження, корекційно-розвивальної та відновлювальної роботи, психологічної просвіти вибірково (на розгляд студента, психолога-наставника) мають бути подані в додатках до переліку обов'язкової звітної документації з проходження навчальної практики.

Індивідуально-дослідне навчальне завдання.

Студент-практикант за допомогою психолога-наставника та методиста кафедри психології Чорноморського національного університету ім. П. Могили має розробити та підготувати конспект виступу, у напрямку просвітницької діяльності, спрямованої на підвищення психологічної компетентності людей. Зазначений виступ має бути впроваджений студентом у практику.

Орієнтовна тематика виступів:

1. Значення психології у житті людини.
2. Адаптація до ДНЗ. (Психологічна просвіта батьків, вихователів).
3. Вплив телебачення. (Психологічна просвіта батьків, вихователів).
4. Аутична дитина (Психологічна просвіта батьків, вихователів).
5. Як казати «НІ» (Психологічна просвіта батьків).
6. Заняття з дітьми старшої групи «Чи ти володар своїх почуттів?».
7. «Чим зайняти дитину вдома?» (Психологічна просвіта батьків, вихователів).
8. «Чи корисний комп'ютер для дітей?». (Психологічна просвіта батьків, вихователів).

9. «Якщо діти б'ються...».(Психологічна просвіта батьків).
- 10.Психологічне здоров'я дошкільників. (Психологічна просвіта батьків, вихователів).
- 11.Чому діти ламають іграшки? (Психологічна просвіта батьків, вихователів).
- 12.Психологічний комфорт у дитячому колективі. (Психологічна просвіта вихователів).
- 13.Звідки я взявся? Заняття з дітьми старшої групи.
- 14.Як навчити дитину слухатися? Поради батькам. (Психологічна просвіта батьків, вихователів).
- 15.Збереження психологічного здоров'я педпрацівникам (вихователям).
Семинар-практикум.
- 16.Медіа ресурси в житті дошкільника: користь чи шкода для психіки дитини? (Психологічна просвіта батьків, вихователів).
- 17.Життя в кризовому стані - як допомогти дитині та дорослому (Психологічна просвіта дітей, батьків, вихователів).

4. Бази проходження практичної підготовки для студентів спеціальності 053 «Психологія»:

В сфері освіти:

1. Вище професійне училище № 21 м. Миколаїв.
2. Дошкільний навчальний заклад № 142 м. Миколаїв.
3. Дошкільний навчальний заклад № 2 «Берізка».
4. Заклад дошкільної освіти № 48 м. Миколаїв.
5. Миколаївська гімназія № 3.
6. Миколаївська гімназія № 4.
7. Миколаївська гімназія № 41.
8. Миколаївська загальноосвітня санаторна школа-інтернат № 7.
9. Миколаївська загальноосвітня школа I-III ступенів № 15.
10. Миколаївська загальноосвітня школа I-III ступенів № 19.
11. Миколаївська загальноосвітня школа I-III ступенів № 22.
12. Миколаївська загальноосвітня школа I-III ступенів № 26.
13. Миколаївська загальноосвітня школа I-III ступенів № 3.
14. Миколаївська загальноосвітня школа I-III ступенів № 4.
15. Миколаївська загальноосвітня школа I-III ступенів № 40.
16. Миколаївська загальноосвітня школа I-III ступенів № 45.
17. Миколаївська загальноосвітня школа I-III ступенів № 56.
18. Миколаївська загальноосвітня школа I-III ступенів № 6.
19. Миколаївська загальноосвітня школа-інтернат I-III ступенів № 3,
Миколаївської обласної ради.
20. Миколаївська загальноосвітня школа-інтернат I-III ступенів № 3.
21. Миколаївська спеціалізована школа I-III ступенів мистецтв і
прикладних ремесел, експериментальний навчальний заклад всеукраїнського
рівня «Академія дитячої творчості».
22. Миколаївський коледж транспортної інфраструктури.
23. Миколаївський муніципальний колегіум імені Володимира
Дмитровича Чайки Миколаївської міської ради, Миколаївської області.

24. Миколаївський юридичний ліцей.
25. Міський палац творчості учнів, м. Миколаїв.

В сфері охорони здоров'я:

26. КЗ Миколаївський центр соціально-психологічної реабілітації дітей.
27. Комунальне підприємство Миколаївської міської ради «Позаміський дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Дельфін».
28. Миколаївська обласна психіатрична лікарня № 1.
29. Миколаївський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.
30. Школа вищої спортивної майстерності.

В сфері правоохоронних органів:

31. Відділ психологічного забезпечення Управління кадрового забезпечення ГУМП в Миколаївській області (Інгульський ВП ГУНП).
32. Головне управління Національної поліції в Миколаївській області.
33. Державна установа «Територіальне медичне об'єднання МВС України по Миколаївській області» (ДУ ТМО МВС).
34. Заводський районний військовий комісаріат м. Миколаїв.
35. Управління ДПтс України у Миколаївській області.
36. ФОП «СИЧ С.Е.»
37. Центральний районний військовий комісаріат м. Миколаєва.

В громадських організаціях та благодійних фондах:

38. Благодійний фонд «Від серця до серця».
39. Всеукраїнська благодійна організація «Ініціатива заради життя».
40. Громадська організація «Альтера».
41. Громадська організація «Майстерня добра», м. Миколаїв.

5. Перелік документів з ознайомчої практики

1. Титульний лист (де зазначається місце проходження практики, назва практики, терміни проходження практики, ПІБ методиста та психолога-наставника).
2. Індивідуальний завдання на практику з відміткою про його виконання (див. завдання практики).
3. Звіт студента (обсяг від 10 стор.).
 - 3.1. Сценарій-конспект виступу, або звіт з виконання іншого завдання, згідно з планом бази практики.

6. Розподіл балів, що присвоюються студентам

Денна форма навчання:

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці	Кількість заходів	Сума балів
Індивідуальне завдання (розробка плану конспекту заходу: тренінг або майстер клас)	30	1	30
Індивідуальне завдання (аналіз документів, що регламентують роботу психолога в організації)	20	1	20
Оформлення звіту	20	1	20
Залік			30
Всього			100

Заочна форма навчання:

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці	Кількість заходів	Сума балів
Індивідуальне завдання (розробка плану конспекту заходу: тренінг або майстер клас)	30	1	30
Індивідуальне завдання (аналіз документів, що регламентують роботу психолога в організації)	20	1	20
Оформлення звіту	20	1	20
Залік			30
Всього			100

Шкала оцінювання:

90-100 балів – відмінно

70-89 балів – добре

50-69 балів – задовільно

31-49 балів – незадовільно з можливістю доопрацювання матеріалів та усного захисту результатів практики;

Менше 30 балів – незадовільно з обов'язковим повторенням проходження практики.

При оцінці роботи студента в період практики науковий керівник виходить із наступних критеріїв:

- загальна систематичність і відповідальність роботи в ході практики (відвідування бази практики й консультації з науковим керівником не рідше одного разу в тиждень, виконання індивідуального плану);
- ступінь особистої участі студента в дослідницькій роботі, що представляє;
- якість виконання поставлених завдань;
- коректність у зборі, аналізі й інтерпретації наукових даних, що представляють;
- якість оформлення звітних документів.

7. Рекомендовані джерела інформації

7.1. Основні:

1. Гончарук Н. М. Психологічна практика: навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський держ. ун-т, РВВ, 2017, 176 с.
2. Збірник нормативно-правових документів психологічної служби та ПМПК системи освіти України. Упорядники Панок В.Г., Цушко І.І., Обухівська А.Г. К. Ніко-Центр, 2015. 436 с.
3. Ковальчук В. В., Основи наукових досліджень: навчальний посібник / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсеєв. – 2-ге вид. перероблене і доповнене. – К.; ВД «Професіонал». –2015.- 214 с.
4. Матвеева М. П. Особливості професійної діяльності шкільного психолога. Рекомендації з проблем оптимізації нормативних аспектів діяльності. Практична психологія та соціальна робота. №1, 2018, С 44-54.
5. Основи практичної психології. В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева ті ін. Підручник. 3-тє вид., стереотип. К.: Либідь, 2016, 536 с.

7.2. Додаткові:

1. Головка М.В. Загальні тенденції та психолого-педагогічні проблеми запровадження сучасних технологій навчання. Нові технології навчання, 2017, Вип. 1, С. 89-98.
2. Мороз Р. А. Психологічна служба системи освіти Миколаївської області. Історія розвитку, сучасний стан та перспективи. Психологічна газета, №18, 2015. С.3-5.
3. Мостова К. К. Соціально-психологічні аспекти підготовки студентів ВНЗ до практики. К, 2018, 62 с.
4. Навчальна практика психолога-стажиста: робоча програма. Д. Т.Гошовська, О.Є.Іванашко. Луцьк: Вежа. Друк, 2018, 32 с.
5. Організація діяльності психологічних служб: Навчальний посібник. Львів: «Новий Світ – 2000», 2017. 372 с.
6. Панок В. Г. Концептуальні питання підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації психологів-практиків. Практична психологія у системі освіти: Питання організації та методики. К, ІСДО, 2016, с. 18-41.
7. Поліщук С.А. Психологічні практики в системі підготовки практичних психологів. Навчально-методичний посібник. Суми: Університетська книга, 2018. 134с.
8. Романкова Л.М., Макарова Л.І. Програма і методичні рекомендації з організації та проведення виробничої практики студентів IV – V курсів філософського факультету спеціальності «Психологія». Івано-Франківськ, “Фоліант”, 2019. 56 с.

Міністерство освіти і науки України
Дошкільний навчальний заклад №____

**Корекційно-відновлювальна та розвивальна
робота з педагогами**

семінар-тренінг

***«ЕМОЦІЇ І ЗДОРОВ'Я
Шляхи профілактики емоційного
вигорання педагогів»***

Практичний психолог

Миколаїв-2021р.

Додаток В

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Медичний інститут

кафедра психології

Звіт
про проходження
Ознайомчої практики

Спеціальність: 053 Психологія

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Студента (ки) І курсу 165 групи
Спеціальність 053 – Психологія

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник: доцент, канд. психол. наук,
Васильєва Г.В.

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

м. Миколаїв - 2021 рік